

# SKALA PROCJENE ZA SREDNJE ŠKOLE

Tvoje ime i prezime \_\_\_\_\_

Datum rođenja \_\_\_\_\_

Razred/odjeljenje \_\_\_\_\_

Draga učenice, dragi učenice,

Već sad počnite da kreirate svoj put ka uspješnom upisu na fakultet ili zaposlenju. Budite samostalni, preuzimajte inicijativu, budite motivisani i kreativni.

Predlažemo da prije nego što donesete odluku o tome čime ćete se dalje baviti, postavite sebi nekoliko pitanja. To će Vas navesti na razmišljanje. Pomoći ćemo Vam pitanjima:

- Da li želim da nastavim studiranje ili bih odmah počeo/la da radim?
- Da li će ovo biti samo moja odluka ili na nju utiče i neko drugi (npr. roditelji)?
- Da li mi je iz materijalnih ili nekih drugih razloga važno u kom gradu ili zemlji ću upisati fakultet?
- Da li je to privatni ili državni fakultet?
- Da li odabrano zanimanje podrazumjeva timski ili isključivo individualni rad?
- Da li mi je važno da uživam u oblasti koju sam odabrao/la ili sam spreman/na da studiram nešto što mi i nije pretjerano zanimljivo, ali znam da obećava bolju zaradu i mogućnost zaposlenja?
- Da li odabrano zanimanje treba da donosi puno inovativnosti ili da se odnosi na rad po precizno navedenim pravilima?

Kada odgovorite na navedena pitanja sve ste bliži donošenju realne/ispravne odluke, važnu za razvoj Vaše karijere i života pred vama. Ipak, potrebno je razmotriti vaše sposobnosti, osobine, interesovanja, motivaciju, vrijednosti, kako bi se dobila slika o tome u kojim oblastima bi imali potencijalno najviše uspjeha. Zato vam nudimo jedan od instrumenata. Naoružajte se strpljenjem i krenite u avanturu koju nudimo. Ako ste manje strpljivi birajte samo oblasti koje Vam se u ovom trenutku čine najviše primamljivim. Možda se i vratite na one oblasti koje preskočite.

## Kako doći do rezultata?

U narednoj tabeli, odnosno skali procjene, davaćete procjene o odnosu nekih ličnih karakteristika i ponuđenih aktivnosti, u dvije kolone.

**Kolona 1:** U prvoj koloni bi trebalo da procijenite navedene aktivnosti u okviru pojedinih oblasti djelatnosti, ocjenom od 1 do 5, pri čemu ocjena 1 znači da vam ta aktivnost uopšte ne pričinjava zadovoljstvo i da Vas uopšte ne interesuje, a ocjena 5 da Vam čini veoma veliko zadovoljstvo i da vas veoma mnogo interesuje. Kad procijenite sve aktivnosti navedene u pojedinoj oblasti onda saberite bodove i upišite ih u red predviđen za upisivanje bodova za konkretnu oblast djelatnosti.

**Kolona 2:** U drugoj koloni su navedene neke osobine i potencijali koji su važni za uspješno obavljanje pojedinih aktivnosti/poslova i koje traže i veoma cijene uspješni poslodavci. Procijenite te osobine i potencijale u odnosu na to koliko su to vaše jake strane, ocjenama od 1 do 5. Ocjenu 5 dajte za onu osobinu i potencijal koji su kod Vas veoma prisutni i razvijeni, pa sve do ocjene 1 za osobinu i potencijal koji kod Vas nije za sada prisutan i razvijen. Kad u odnosu na sebe procijenite sve svoje jake strane, tj. svoje sposobnosti i potencijale, saberite ih i upišite ih u red predviđen za upisivanje bodova za konkretnu oblast djelatnosti.

**Korak 3:** Saberite sve brojeve iz obje kolone i upišite zbiru označeni red.

Na kraju možete uporediti rezultate i uporediti ukupne brojeve za oblasti djelatnosti – saznaćete prema kojim oblastima trenutno imate najviše predispozicija. Takođe, saznaćete odgovarajuće opise određenih zanimanja, tj. šta sve konkretno rade i gdje se najčešće mogu zaposliti.

## ZANIMAJU ME AKTIVNOSTI (IZ SLJEDEĆIH OBLASTI):

<b>DRUŠTVENE DJELATNOSTI</b> (pravo; ekonomija; politikologija i novinarstvo)	<b>NEKE OD MOJIH NAJJAČIH STRANA</b> (OSOBI NA, POTENCIJALA) SU:
--	---

### PRAVO

1. Upoznavanje sa obavezama i zakonima koji se odnose na djelatnosti ljudi.	1	2	3	4	5	Savjesnost, odgovornost	1	2	3	4	5
2. Zastupanje ljudi pred sudovima.	1	2	3	4	5	Komunikativnost	1	2	3	4	5
3. Promišljanje o argumentima ljudi drugačijeg stava.	1	2	3	4	5	Analitičnost	1	2	3	4	5
4. Istraživanje odnosa između pravde, prava i zakona.	1	2	3	4	5	Sposobnost da radim pod pritiskom	1	2	3	4	5
5. Sticanja znanja u svrhu mogućnosti da presuđujem u ljudskim sporovima.	1	2	3	4	5	Strpljivost	1	2	3	4	5
Ukupno:						Ukupno:					

Ukupno:

### EKONOMIJA

6. Razvijanje vještina u upravljanju novcem.	1	2	3	4	5	Analitičnost	1	2	3	4	5
7. Razmatranje funkcionisanja, opstanka i uspjeha poslovanja preduzeća.	1	2	3	4	5	Strpljivost	1	2	3	4	5
8. Bavljenje marketingom.	1	2	3	4	5	Savjesnost, odgovornost	1	2	3	4	5
9. Proučavanje konkurencije na tržištu i davanje savjeta i preporuka za kupovinu ili prodaju.	1	2	3	4	5	Sistematičnost	1	2	3	4	5
10. Razvoj oblast proizvodnje roba i usluga.	1	2	3	4	5	Komunikativnost	1	2	3	4	5
Ukupno:						Ukupno:					

Ukupno:

### POLITIKOLOGIJA I NOVINARSTVO

11. Istraživanje međuzavisnosti događaja u svijetu i mojoj državi.	1	2	3	4	5	Komunikativnost	1	2	3	4	5
12. Učestvovanje u kreiranju objektivnog javnog mnjenja.	1	2	3	4	5	Savjesnost, odgovornost	1	2	3	4	5
13. Doprinošenje kvalitetnom informisanju javnosti o svim događajima.	1	2	3	4	5	Analitičnost	1	2	3	4	5
14. Poodizanje nivoa opšte kulture i informisanosti stanovništva	1	2	3	4	5	Radoznalost	1	2	3	4	5
15. Direktnije /uticanje na donošenje političkih i drugih odluka u mojoj državi..	1	2	3	4	5	Objektivnost	1	2	3	4	5
Ukupno:						Ukupno:					

Ukupno:

**UKUPNO ZA CIJELU OBLAST DJELATNOSTI:**

## HUMANISTIČKE DJELATNOSTI (filozofija i sociologija; istorija; jezik i književnost;)

<b>HUMANISTIČKE DJELATNOSTI</b> (filozofija i sociologija; istorija; jezik i književnost;)	<b>NEKE OD MOJIH NAJJAČIH STRANA</b> <b>(OSOBI NA, POTENCIJALA) SU:</b>
---	--

### FILOZOFIJA I SOCIOLOGIJA

1. Usavršavanje u vođenju otvorenog i argumentovanog dijaloga.	1	2	3	4	5	Istraživačke vještine	1	2	3	4	5
2. Izučavanje opštih i temeljnih problema u vezi sa stvarnošću, postojanjem, znanjem, vrijednostima, itd.	1	2	3	4	5	Analitičnost	1	2	3	4	5
3. Istraživanje segmenata kulture u društvu	1	2	3	4	5	Radovolnost	1	2	3	4	5
4. Proučavanje veza između različitih sfere društvenog života kao što su obrazovanje, umjetnost, politika, ideologija, religija, itd.	1	2	3	4	5	Savjesnost, odgovornost	1	2	3	4	5
5. Predviđanje posledica raznih društvenih procesa.	1	2	3	4	5	Komunikativnost	1	2	3	4	5
Ukupno:						Ukupno:					

Ukupno:

### ISTORIJA

6. Razmatranje svih aspekata ljudske kulture.	1	2	3	4	5	Istraživačke vještine	1	2	3	4	5
7. Istraživanje života i postupaka značajnih ličnosti iz prošlosti.	1	2	3	4	5	Analitičnost	1	2	3	4	5
8. Proučavanje posebno važnih svjetskih događaja i iz prošlosti moje države.	1	2	3	4	5	Objektivnost	1	2	3	4	5
9. Istraživanje u raznim istorijskim arhivama.	1	2	3	4	5	Savjesnost, odgovornost	1	2	3	4	5
10. Objektivno sagledavanje uzroka i posledica nekog događaja ili pojave u prošlosti.	1	2	3	4	5	Strpljivost	1	2	3	4	5
Ukupno:						Ukupno:					

Ukupno:

### JEZIK I KNJIŽEVNOST

11. Izučavanje maternjeg i stranog jezika.	1	2	3	4	5	Osjećaj za lijepo	1	2	3	4	5
12. Pisanje poezije i proze.	1	2	3	4	5	Koncentrisanost	1	2	3	4	5
13. Prevođenje raznih vrsta tekstova.	1	2	3	4	5	Komunikativnost	1	2	3	4	5
14. Proučavanje svjetske i domaće književnosti.	1	2	3	4	5	Maštovitost, kreativnost	1	2	3	4	5
15. Ispravljanje pisanih tekstova i rukopisa kako bi oni bili u skladu s propisanim jezičnim standardima.	1	2	3	4	5	Savjesnost, odgovornost	1	2	3	4	5
Ukupno:						Ukupno:					

Ukupno:

**UKUPNO ZA CIJELU OBLAST DJELATNOSTI:**

## MEDICINSKE DJELATNOSTI (medicina; stomatologija; farmacija)

<b>MEDICINSKE DJELATNOSTI</b> (medicina; stomatologija; farmacija)	<b>NEKE OD MOJIH NAJJAČIH STRANA</b> <b>(OSOBI NA, POTENCIJALA) SU:</b>									
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

### MEDICINA

1. Tumačenje dobijenih rezultata i dijagnostifikovanje bolesti i povreda ljudi.	1	2	3	4	5	Sposobnost da radim pod pritiskom	1	2	3	4	5
2. Praćenje toka bolesti i uspješno liječenje ljudi.	1	2	3	4	5	Savjesnost, odgovornost	1	2	3	4	5
3. Pronalaženje novih načina liječenja ljudi.	1	2	3	4	5	Komunikativnost	1	2	3	4	5
4. Prevencija bolesti i promovisanje zdravih stilova života.	1	2	3	4	5	Istrajnost	1	2	3	4	5
5. Praćenje zdravstvenog stanja stanovništva i definisanje zdravstvene politike.	1	2	3	4	5	Humanost	1	2	3	4	5
Ukupno:						Ukupno:					

Ukupno:

### STOMATOLOGIJA

6. Istraživanje faktora koji utiču na opšte i oralno zdravstveno stanje populacije.	1	2	3	4	5	Savjesnost, odgovornost	1	2	3	4	5
7. Liječenje anomalija, povreda i bolesti usta, zuba, vilica i povezanih tkiva.	1	2	3	4	5	Sposobnost da radim pod pritiskom	1	2	3	4	5
8. Prevencija bolesti zuba i usta.	1	2	3	4	5	Humanost	1	2	3	4	5
9. Pomaganje ljudima da imaju zdrave i lijepe zube	1	2	3	4	5	Tjelesna kondicija	1	2	3	4	5
10. Pronalaženje novih načina i materijala pogodnih za liječenje i estetiku u stomaologiji.	1	2	3	4	5	Osjećaj za lijepo	1	2	3	4	5
Ukupno:						Ukupno:					

Ukupno:

### FARMACIJA

11. Obavljanje biohemijskih analiza	1	2	3	4	5	Savjesnost, odgovornost	1	2	3	4	5
12. Izrada lijekova i lijekovitih preparata.	1	2	3	4	5	Humanost	1	2	3	4	5
13. Praćenje i kontrola neželjenih reakcija na lijekove i medicinske preparate.	1	2	3	4	5	Preciznost	1	2	3	4	5
14. Kontrola kvaliteta sirovina i gotovih proizvoda koji se koriste u lijekovite svrhe.	1	2	3	4	5	Empatičnost	1	2	3	4	5
15. Podučavanje ljudi kako da pravilno i racionalno koriste lijekove i da ih ne zloupotrebjavaju	1	2	3	4	5	Komunikativnost	1	2	3	4	5
Ukupno:						Ukupno:					

Ukupno:

**UKUPNO ZA CIJELU OBLAST DJELATNOSTI:**

# MENTALNO I FIZIČKO ZDRAVLJE I SOCIJALNE DJELATNOSTI

(psihologija; fizička kultura, sport i zdravi stilovi života; socijalni rad)

<b>MENTALNO I FIZIČKO ZDRAVLJE I SOCIJALNE DJELATNOSTI</b> (psihologija; fizička kultura, sport i zdravi stilovi života; socijalni rad)	<b>NEKE OD MOJIH NAJJAČIH STRANA</b> <b>(OSOBIJA, POTENCIJALA) SU:</b>
--	---

## PSIHOLOGIJA

1. Istraživanje ponašanja pojedinaca i grupa.	1	2	3	4	5	Empatičnost	1	2	3	4	5
2. Bavljenje bračnim savjetovanjem, problemima odrastanja, savjetovanjem zavisnika i slično.	1	2	3	4	5	Radoznalost	1	2	3	4	5
3. Utvrđivanje i terapija mentalnih problema.	1	2	3	4	5	Strpljivost	1	2	3	4	5
4. Proučavanje kako ljudi opažaju, misle, uče, osjećaju.	1	2	3	4	5	Analitičnost	1	2	3	4	5
5. Savjetodavni rad sa učenicima i nastavnicima usmjeren na rješavanje različitih problema i poboljšavanje kvaliteta rada.	1	2	3	4	5	Komunikativnost	1	2	3	4	5
Ukupno:						Ukupno:					

Ukupno:

## FIZIČKA KULTURA, SPORT I ZDRAVI STILOVI ŽIVOTA

6. Rad sa djecom i omladinom u školama, sportskim organizacijama i slično.	1	2	3	4	5	Fizička snaga i izdržljivost	1	2	3	4	5
7. Organizovanje i promovisanje zdravih stilova života.	1	2	3	4	5	Timski rad	1	2	3	4	5
8. Rad u sportskim redakcijama medija.	1	2	3	4	5	Organizovanost	1	2	3	4	5
9. Koordiniranje i u upravljanje radom i razvojem sportskih institucija.	1	2	3	4	5	Energičnost	1	2	3	4	5
10. Organizovanje rekreativnih programa i praćenje njihovih zdravstvenih efekata.	1	2	3	4	5	Liderske vještine	1	2	3	4	5
Ukupno:						Ukupno:					

Ukupno:

## SOCIJALNI RAD

11. Organizovanje smještaja djeci bez roditelja, napuštenoj i zapostavljenoj djeci.	1	2	3	4	5	Empatičnost	1	2	3	4	5
12. Informisanje socijalno ugroženih o procedurama za dobijanje finansijske pomoći.	1	2	3	4	5	Humanost	1	2	3	4	5
13. Rad na sprječavanju nasilja u porodici.	1	2	3	4	5	Emocijalna inteligencija	1	2	3	4	5
14. Savjetovanje roditelja koji imaju djecu sa teškoćama u razvoju.	1	2	3	4	5	Komunikativnost	1	2	3	4	5
15. Pomaganje društvu pomažući pojedincima koji imaju probleme poput bolesti zavisnosti, kriminala, starosti, razvoda braka, itd.	1	2	3	4	5	Savjesnost, odgovornost	1	2	3	4	5
Ukupno:						Ukupno:					

Ukupno:

**UKUPNO ZA CIJELU OBLAST DJELATNOSTI:**

# PEDAGOŠKE DJELATNOSTI (vaspitač; učitelj; pedagog)

<b>PEDAGOŠKE DJELATNOSTI</b> (vaspitač; učitelj; pedagog)	<b>NEKE OD MOJIH NAJJAČIH STRANA</b> <b>(OSOBI NA, POTENCIJALA) SU:</b>
--	--

## VASPITAČ (PREDŠKOLSKO VASPITANJE I OBRAZOVANJE)

1. Rad sa djecom predškolskog uzrasta različitih sposobnosti.	1	2	3	4	5	Komunikativnost	1	2	3	4	5
2. Razvij muzičkih, dramskih i likovnih vještina kod djece.	1	2	3	4	5	Organizovanost	1	2	3	4	5
3. Podsticanje saznanog, kreativnog, emocionalnog i socijalnog razvoja djece.	1	2	3	4	5	Savjesnost, odgovornost	1	2	3	4	5
4. Podsticanje dječjih fizičkih sposobnosti i zdravstvene kondicije.	1	2	3	4	5	Kreativnost	1	2	3	4	5
5. Podsticanje samostalnosti kod djece	1	2	3	4	5	Emocionalna inteligencija	1	2	3	4	5
Ukupno:						Ukupno:					

Ukupno:

## UČITELJ

6. Rad sa učenicima različitih sposobnosti.	1	2	3	4	5	Emocionalna inteligencija	1	2	3	4	5
7. Podsticanje razvoja i pripreme djece za život i rad u saradnji sa njihovim roditeljima.	1	2	3	4	5	Strpljivost	1	2	3	4	5
8. Planiranje, procjenjivanje, ocjenjivanje i dokumentovanje razvoja učenika.	1	2	3	4	5	Kreativnost	1	2	3	4	5
9. Realizacija početnog osposobljavanja učenika za učenje.	1	2	3	4	5	Savjesnost, odgovornost	1	2	3	4	5
10. Podsticanje procesa učenja i razvoja cjelovite ličnosti učenika.	1	2	3	4	5	Komunikativnost	1	2	3	4	5
Ukupno:						Ukupno:					

Ukupno:

## PEDAGOG

11. Planiranje i organizovanje nastave/obrazovnih aktivnosti.	1	2	3	4	5	Komunikativnost	1	2	3	4	5
12. Procjenjivanje snaga i slabosti pojedinca i porodice, te porodičnog vaspitanja.	1	2	3	4	5	Strpljivost	1	2	3	4	5
13. Organizovanje i realizovanje istraživanja vaspitno-obrazovnih fenomena.	1	2	3	4	5	Objektivnost	1	2	3	4	5
14. Rad u oblasti vaspitanja i obrazovanja odraslih.	1	2	3	4	5	Doslednost	1	2	3	4	5
15. Promovisanje cjeloživotnog učenja.	1	2	3	4	5	Organizovanost	1	2	3	4	5
Ukupno:						Ukupno:					

Ukupno:

**UKUPNO ZA CIJELU OBLAST DJELATNOSTI:**

## PRIRODNONAUČNE DJELATNOSTI

(matematika, fizika i računarske nauke; biologija; geografija)

<b>PRIRODNONAUČNE DJELATNOSTI</b> (matematika, fizika i računarske nauke; biologija; geografija)	<b>NEKE OD MOJIH NAJJAČIH STRANA</b> <b>(OSOBI NA, POTENCIJALA) SU:</b>
---	--

### MATEMATIKA, FIZIKA I RAČUNARSKE NAUKE

1. Unapređenje primjenjivih instrumenata i aparature u medicini.	1	2	3	4	5	Analitičnost	1	2	3	4	5
2. Kreiranje i održavanja softverskih sistema uz rad na informacionim tehnologijama.	1	2	3	4	5	Istraživačke vještine	1	2	3	4	5
3. Razmatranje odnosa između veličina i prostornih oblika.	1	2	3	4	5	Sistematičnost	1	2	3	4	5
4. Istraživanje građe, svojstava i kretanja materije i njenog odnosa sa energijom.	1	2	3	4	5	Koncentrisanost	1	2	3	4	5
5. Statističke analize i izračunavanje vjerovatnoće.	1	2	3	4	5	Savjesnost, odgovornost	1	2	3	4	5
Ukupno:						Ukupno:					

Ukupno:

### BIOLOGIJA

6. Istraživanje molekula, ćelija, organizama i slično.	1	2	3	4	5	Istraživačke vještine	1	2	3	4	5
7. Proučavanje veza između biljaka, životinja i ljudi.	1	2	3	4	5	Analitičnost	1	2	3	4	5
8. Vršenje eksperimenata koji se odnose na izučavanje živih bića.	1	2	3	4	5	Ljubav prema prirodi	1	2	3	4	5
9. Izučavanje genetike.	1	2	3	4	5	Humanost	1	2	3	4	5
10. Razmatranje odnosa između zagađivača i organizama.	1	2	3	4	5	Savjesnost, odgovornost	1	2	3	4	5
Ukupno:						Ukupno:					

Ukupno:

### GEOGRAFIJA

11. Istraživanje međusobne uslovljenosti procesa u prirodi i društvu.	1	2	3	4	5	Istraživačke vještine	1	2	3	4	5
12. Saznavanje o prirodnim resursima korisnim čovjeku.	1	2	3	4	5	Analitičnost	1	2	3	4	5
13. Upoznavanje prirodnih i kulturnih znamenitosti određenog područja.	1	2	3	4	5	Radoznalost	1	2	3	4	5
14. Proučavanje lokalnih, regionalnih i planetarnih karakteristika.	1	2	3	4	5	Ljubav prema prirodi	1	2	3	4	5
15. Izrada fizičkih, reljefno-vegetacionih i političkih karti.	1	2	3	4	5	Koncentrisanost	1	2	3	4	5
Ukupno:						Ukupno:					

Ukupno:

UKUPNO ZA CIJELU OBLAST DJELATNOSTI:



## TEHNIČKE DJELATNOSTI

(elektrotehnika, telekomunikacije i računari, energetika i automatika; mašinstvo; arhitektura i građevina)

<b>TEHNIČKE DJELATNOSTI</b> (elektrotehnika, telekomunikacije i računari, energetika i automatika; mašinstvo; arhitektura i građevina)	<b>NEKE OD MOJIH NAJJAČIH STRANA (OSOBI NA, POTENCIJALA) SU:</b>
---	--

### ELEKTROTEHNIKA (TELEKOMUNIKACIJE I RAČUNARI, ENERGETIKA I AUTOMATIKA)

1. Istraživanje prirodnih sila (npr. elektricitet, nuklearna energija, solarna energija itd.).	1	2	3	4	5	Savjesnost, odgovornost	1	2	3	4	5
2. Kreiranje komponenti računarskih sistema (program, baze podataka, hardverski sistemi).	1	2	3	4	5	Sposobnost tehničkog i analitičkog rešavanja problema	1	2	3	4	5
3. Razvoj i proizvodnja komunikacionih uređaja.	1	2	3	4	5	Komunikativnost	1	2	3	4	5
4. Unaprjeđivanje upravljanja vozilima, avionima, robotima i automatizacija proizvodnih procesa.	1	2	3	4	5	Tehničke, manipulativne vještine	1	2	3	4	5
5. Proučavanje procesa proizvodnje, prenosa, distribucije i potrošnje električne energije.	1	2	3	4	5	Sposobnost da radim pod pritiskom	1	2	3	4	5
Ukupno:						Ukupno:					

Ukupno:

### MAŠINSTVO

6. Projektovanje i proizvodnja mašina i postrojenja.	1	2	3	4	5	Emocionalna inteligencija	1	2	3	4	5
7. Primjena novih vidova energije u klimatizaciji.	1	2	3	4	5	Strpljivost	1	2	3	4	5
8. Projektovanje, proizvodnja i održavanje motora, motornih vozila, građevinskih mašina i transportnih uređaja.	1	2	3	4	5	Kreativnost	1	2	3	4	5
9. Istraživanje i rad na energetske efikasnosti objekata kroz proces primjene informacionih tehnologija u mašinskoj industriji.	1	2	3	4	5	Savjesnost, odgovornost	1	2	3	4	5
10. Projektovanje i izrada specijalnih uređaja, alata i naprava.	1	2	3	4	5	Komunikativnost	1	2	3	4	5
Ukupno:						Ukupno:					

Ukupno:

### ARHITEKTURA I GRAĐEVINA

11. Kreiranje prostornih (urbanističkih) planova naselja i njihova izgradnja.	1	2	3	4	5	Tehničke, manipulativne vještine	1	2	3	4	5
12. Projektovanje i izgradnja futurističkih objekata (npr. na drugoj planeti, daleko od gradova, pod vodom).	1	2	3	4	5	Maštovitost, kreativnost	1	2	3	4	5
13. Korišćenje kompjuterskih programa za dizajniranje, proračune i nacрте građevinskih objekata.	1	2	3	4	5	Dobro shvatanje odnosa u ravni i prostoru	1	2	3	4	5
14. Planiranje i nadzor izgradnje cesti, mostova, tunela, stambenih, poslovnih, sportskih objekata, itd.	1	2	3	4	5	Osjećaj za lijepo	1	2	3	4	5
15. Usaglašavanje zahtjeva korisnika sa zahtjevima projektovanja i gradnje.	1	2	3	4	5	Savjesnost, odgovornost	1	2	3	4	5
Ukupno:						Ukupno:					

Ukupno:

**UKUPNO ZA CIJELU OBLAST DJELATNOSTI:**

## TEHNOLOŠKE DJELATNOSTI

(poljoprivreda - biljna proizvodnja i voćarstvo i animalna proizvodnja; hemijska tehnologija i zaštita životne sredine; metalurgija)

TEHNOLOŠKE DJELATNOSTI (poljoprivreda - biljna proizvodnja i voćarstvo i animalna proizvodnja; hemijska tehnologija i zaštita životne sredine; metalurgija)	NEKE OD MOJIH NAJJAČIH STRANA (OSOBINA, POTENCIJALA) SU:									
---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

### POLJOPRIVREDA (BILJNA PROIZVODNJA I VOĆARSTVO; ANIMALNA PROIZVODNJA)

1. Analiza tržišta poljoprivredno-prehrambenih proizvoda.	1	2	3	4	5	Fizička snaga i izdržljivost	1	2	3	4	5
2. Uzgajanje biljaka na principima ekološke proizvodnje.	1	2	3	4	5	Organizacione vještine	1	2	3	4	5
3. Uzgoj novih sorti voća i povrća	1	2	3	4	5	Ljubav prema prirodi	1	2	3	4	5
4. Naučno-istraživački rad vezan za uzgoj, reprodukciju, rast i razvoj životinja.	1	2	3	4	5	Savjesnost, odgovornost	1	2	3	4	5
5. Analiza faktora za pravilan i produktivan uzgoj ribe, školjki, rakova.	1	2	3	4	5	Komunikativnost	1	2	3	4	5
Ukupno:						Ukupno:					
Ukupno:											

### HEMIJSKA TEHNOLOGIJA I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

6. Unaprjeđenje proizvodnje u pravcu uštede energije i materijala.	1	2	3	4	5	Tehničke, manipulativne vještine	1	2	3	4	5
7. Smanjivanje () štetnih emisija (npr. Filteri dimnjaka) u procesima proizvodnje.	1	2	3	4	5	Ljubav prema prirodi	1	2	3	4	5
8. Kontrola zagađivača životne sredine i upravljanje otpadom.	1	2	3	4	5	Preciznost	1	2	3	4	5
9. Istraživanje fizičkih i hemijskih svojstava raznih supstanci i njihovo unaprjeđenje.	1	2	3	4	5	Savjesnost, odgovornost	1	2	3	4	5
10. Rješavanje problema sanacije i revitalizacije životne sredine.	1	2	3	4	5	ohumanost	1	2	3	4	5
Ukupno:						Ukupno:					
Ukupno:											

### METALURGIJA

11. Rad u postrojenjima na konkretnim poslovima izrade metalnih proizvoda.	1	2	3	4	5	Organizacione vještine	1	2	3	4	5
12. Upravljanje i nadgledanje rada nekog proizvodnog postrojenja.	1	2	3	4	5	Analitičnost	1	2	3	4	5
13. Istraživanje mogućnosti ekonomične proizvodnje (npr. Kvalitetni finansijski dostupni proizvodi).	1	2	3	4	5	Tehničke, manipulativne vještine	1	2	3	4	5
14. Rad na iskorištavanju nusprodukata u procesu proizvodnje.	1	2	3	4	5	Koncentrisanost	1	2	3	4	5
15. Istraživanje proizvodnih mogućnosti kombinacija metala i drugih materijala.	1	2	3	4	5	Istraživačka radoznalost	1	2	3	4	5
Ukupno:						Ukupno:					

Ukupno:

UKUPNO ZA CIJELU OBLAST DJELATNOSTI:

## UMJETNIČKE DJELATNOSTI

(likovna umjetnost; muzička umjetnost; dramska umjetnost)

<b>UMJETNIČKE DJELATNOSTI</b> (likovna umjetnost; muzička umjetnost; dramska umjetnost)	<b>NEKE OD MOJIH NAJJAČIH STRANA</b> <b>(OSOBIJA, POTENCIJALA) SU:</b>
--	---

### LIKOVNA UMJETNOST (SLIKARSTVO, VAJARSTVO, GRAFIKA I DIZAJN)

1. Izučavanje opšte istorije umjetnosti.	1	2	3	4	5	Osjećaj za lijepo	1	2	3	4	5
2. Fotografisanje i izučavanje procesa dizajna i obrade fotografija na kompjuteru.	1	2	3	4	5	Maštovitost, kreativnost	1	2	3	4	5
3. Crtanje i slikanje.	1	2	3	4	5	Manuelna spretnost	1	2	3	4	5
4. Izučavanje procesa kreiranja različitih vajarskih djela.	1	2	3	4	5	Radoznalost	1	2	3	4	5
5. Ilustrovanje knjiga, plakata, ambalaže, itd.	1	2	3	4	5	Fleksibilnost	1	2	3	4	5
Ukupno:						Ukupno:					

Ukupno:

### MUZIČKA UMJETNOST (IZVOĐAČKE MUZIČKE UMJETNOSTI, OPŠTA MUZIČKA PEDAGOGIJA)

6. Sviranje instrumenata/ i pjevanje.	1	2	3	4	5	Muzikalnost (razvijen talenat i sluh)	1	2	3	4	5
7. Slušanje (muzike različitih epoha i pravaca.	1	2	3	4	5	Maštovitost, kreativnost	1	2	3	4	5
8. Pjevanje u horu ili dirigovanje horom.	1	2	3	4	5	Energičnost	1	2	3	4	5
9. Pisanje muzičkih kritika (npr. koncerta, opere i sl.)	1	2	3	4	5	Fleksibilnost	1	2	3	4	5
10. kreiranje i realizacija sopstvenih umjetničkih koncepata.	1	2	3	4	5	Koncentrisanost	1	2	3	4	5
Ukupno:						Ukupno:					

Ukupno:

### DRAMSKA UMJETNOST (GLUMA, DRAMA I POZORIŠTE, FILM I MEDIJI)

11. Proces režiranja pozorišne predstave i filma.	1	2	3	4	5	Maštovitost, kreativnost	1	2	3	4	5
12. Usavršavanje u plesu i pjevanju za potrebe glumskog izražavanja..	1	2	3	4	5	Javno nastupanje	1	2	3	4	5
13. Rad na televiziji (npr. Producent, režiser... ).	1	2	3	4	5	Koncentrisanost	1	2	3	4	5
14. Učestvovanje u radu dramskih grupa, snimanje amaterskih kratkih filmova i glume u njima.	1	2	3	4	5	Energičnost	1	2	3	4	5
15. Pisanje i prilagođavanje tekstova za pozorišne predstave i filmove	1	2	3	4	5	Sposobnost da radim pod pritiskom	1	2	3	4	5
Ukupno:						Ukupno:					

Ukupno:

**UKUPNO ZA CIJELU OBLAST DJELATNOSTI:**

## USLUŽNE DJELATNOSTI

(turizam i hotelijerstvo; pomorstvo – nautika, brodomašinstvo, poslovanje, itd.; saobraćaj)

### USLUŽNE DJELATNOSTI

(turizam i hotelijerstvo; pomorstvo – nautika, brodomašinstvo, poslovanje, itd.; saobraćaj)

**NEKE OD MOJIH NAJJAČIH STRANA  
(OSOBI NA, POTENCIJALA) SU:**

### TURIZAM I HOTELIJERSTVO

1. Analiza i interpretacija značaja turizma u nacionalnoj i globalnoj ekonomiji u svrhu njegovog unapređenja.	1	2	3	4	5	Radoznalost	1	2	3	4	5
2. Kritičko razmatranje trendova i standarda u oblasti turizma.	1	2	3	4	5	Uslužnost	1	2	3	4	5
3. Izučavanje kulturne i istorijske baštine Crne Gore i drugih država.	1	2	3	4	5	Fleksibilnost	1	2	3	4	5
4. Savjetovanje i usluživanje gostiju u hotelima i oblasti turizma.	1	2	3	4	5	Komunikativnost	1	2	3	4	5
5. Saznavanje o savremenim gastronomskim trendovima.	1	2	3	4	5	Organizovanost	1	2	3	4	5
Ukupno:						Ukupno:					

Ukupno:

### POMORSTVO – NAUTIKA, BRODOMAŠINSTVO, POSLOVANJE, ITD.

6. Saznavanje o opštoj povezanosti nautike i nautičkog turizma.	1	2	3	4	5	Fleksibilnost	1	2	3	4	5
7. Izučiti procese sigurnog i efikasnog uklanjanja kvarova brodskih mašinskih i električnih sistema i uređaja	1	2	3	4	5	Organizovanost	1	2	3	4	5
8. Upoznavanje savremenih sistema pomorskog transporta.	1	2	3	4	5	Savjesnost, odgovornost	1	2	3	4	5
9. Istraživanje poslovnog menadžmenta u oblasti pomorske industrije.	1	2	3	4	5	Koncentrisanost	1	2	3	4	5
10. Razvoj znanja u oblasti carina, špediterskog poslovanja i osiguranja u pomorstvu.	1	2	3	4	5	Emocionalna inteligencija	1	2	3	4	5
Ukupno:						Ukupno:					

Ukupno:

### SAOBRAĆAJ

Saznavanje o razvoju, vrstama i sredstvima svih vidova saobraćaja u budućnosti.	1	2	3	4	5	Organizovanost	1	2	3	4	5
Analiziranje i usklađivanje različitih vidova saobraćaja.	1	2	3	4	5	Dobro shvatanje odnosa u ravni i prostoru	1	2	3	4	5
Istraživanje i razvoj saobraćajne infrastrukture.	1	2	3	4	5	Savjesnost, odgovornost	1	2	3	4	5
Promovisanje odgovornosti za primjenu mjera bezbjednosti u saobraćaju.	1	2	3	4	5	Fleksibilnost	1	2	3	4	5
Izučavanje ekonomičnosti u raznim vidovima saobraćaja.	1	2	3	4	5	Koncentrisanost	1	2	3	4	5
Ukupno:						Ukupno:					

Ukupno:

**UKUPNO ZA CIJELU OBLAST DJELATNOSTI:**

# DRUŠTVENE DJELATNOSTI

(pravo; ekonomija; politikologija i novinarstvo)

I kolona \_\_\_\_\_ II kolona \_\_\_\_\_ III kolona \_\_\_\_\_

Ukupno: \_\_\_\_\_

Pravnik obavlja poslove analize, sastavljanja propisa i ovjere ugovora, pravno savjetovanje, analizu i donošenje presuda, rješenja i druge dokumentacije, rješavanje brojnih pitanja u oblasti privrednog i radnog prava relevantnih za poslovanje kompanije, tumačenje zakonskih i podzakonskih akata, itd. Pravnici su najčešće zaposleni u pravosudnim i upravnim organima i privrednim društvima, drugim udruženjima i organizacijama, advokatskim kancelarijama, kompanijama, nevladinim organizacijama, osiguravajućim društvima, sindikatima, itd.

Ekonomista obavlja poslove proučavanja troškova i učinka proizvodnje, raspodjele i potrošnje roba i usluga, međuzavisnosti ekonomskih pojava i procesa, skupljanja i analize podataka, praćenja i prognoziranja ekonomskih trendova, savjetovanja, kreiranja i primjene ekonomske politike na određenom području djelovanja, kao što su npr. područje finansija, rada, poljoprivrede, trgovine, prometa, energije, zdravstva, itd. Ekonomisti su najčešće zaposleni u organima javne uprave i privrednim društvima, drugim udruženjima i organizacijama, kompanijama, bankama, institutima, nevladinim organizacijama, osiguravajućim društvima, medijima, školstvu, sindikatima, itd.

Politikolog proučava obilježja, organizaciju i funkcionisanje vlasti i vlada kao političkog fenomena, politički sistem društva i društvenih organizacija, prirodu i funkcionisanje različitih političkih sistema i institucija, pojava i procesa, bavi se politikom kao naukom, može a i ne mora da učestvuje u političkom životu zajednice, dok u okviru međunarodnih odnosa obavlja poslove koordinacije i organizovanja aktivnosti na programu i pregovaranju sa klijentima i zainteresovanim stranama, izveštavanje o tome, itd. Politikolozi najčešće rade u organima državne uprave, fakultetima, institutima, medijima, reklamnim agencijama, nevladinim organizacijama, međunarodnim organizacijama, diplomatskim predstavništvima, izdavačkim kućama, itd.

Novinar radi poslove prikupljanja i obrađivanja najnovijih informacija koje potom idu ka publici, istražuju aktuelne teme od javnog značaja, o lokalnim, državnim i međudržavnim zbivanjima, akcijama istaknutih i zaslužnih ljudi, raznim kompanijama, kulturnim i sportskim događajima, kriminalu, nesrećama, prirodnim katastrofama, ratovima, itd., odnosno javnost upoznaju o svemu što misle da bi ona željela ili morala znati. Novinari su najčešće zaposleni u medijima kao što su novine, radio, televizija, internet portali, agencijama za odnose sa javnošću, itd.

# HUMANISTIČKE DJELATNOSTI

(filozofija i sociologija; istorija; jezik i književnost)

I kolona \_\_\_\_\_ II kolona \_\_\_\_\_ III kolona \_\_\_\_\_

Ukupno: \_\_\_\_\_

Filozof istražuje i analizira raznovrsna pitanja i probleme iz prošlosti, istorije i savremene filozofije i brojnih segmenata života, učestvuje u projektima grupe stručnjaka iz više nauka, pruža savjetodavne usluge u okviru rešavanja etičkih i egzistencijalnih problema, bavi se ljudskim resursima, oblašću politike, rukovodi u okviru socijalno-kulturnih institucija, itd. Filozofi su najčešće zaposleni u srednjim školama, fakultetima, institutima, u institucijama zdravstva, kulture, medija i društva (medicini, medijima, trgovini); nevladinim organizacijama, raznim vrstama kompanija, itd.

Sociolog proučava ljudsko društvo i njegovu strukturu, organizaciju, institucije, odnose i promjene u društvu, demografiju i migracije, selo i grad, marginalizovane grupe, različite fenomene poput korupcije, sporta, bolesti zavisnosti, medije, istražuju i promovišu kulturu i rad sa nevladinim organizacijama, itd. Sociolozi su najčešće zaposleni u srednjim školama, fakultetima, institutima, medijima, državnoj upravi, centrima za istraživanje tržišta, reklamnim agencijama, statističkim zavodima, agencijama za ispitivanje javno mišljenja, itd.

Istoričar se bavi istraživanjem prošlosti, odnosno značajnih događaja, ljudi, ideja, ustanova, razdoblja, analizom, otkrivanjem, skupljanjem, organizovanjem i tumačenjem informacija o prošlim događajima. Istoričari su najčešće zaposleni u osnovnim i srednjim školama, fakultetima, institutima, naučnim centrima, ustanovama kulture, muzejima, arhivama, medijima, nevladinim organizacijama, turističkim organizacijama, itd.

Lingvističari/filolozi (jezik i književnost) proučavaju jezik i književnost jednog naroda, a preko njih i cjelokupnu njegovu kulturu, književnu teoriju, istoriju i kritiku, bave se prevodjenjem, poučavanjem, ispravljanjem pisanih tekstova i rukopisa kako bi oni bili u skladu s propisanim jezičnim standardima, itd.

Lingvističari/filolozi (jezik i književnost) su najčešće zaposleni u osnovnim i srednjim školama, fakultetima, institutima, naučnim centrima, školama za strane jezike, ustanovama kulture, izdavačkim kućama, medijima, nevladinim organizacijama, filmskoj industriji, predstavništvima inostranih kompanija, prevodilačkim agencijama, državnim institucijama, itd.

# MEDICINSKE DJELATNOSTI

(medicina; farmacija; stomatologija)

I kolona \_\_\_\_\_ II kolona \_\_\_\_\_ III kolona \_\_\_\_\_

Ukupno: \_\_\_\_\_

Doktor medicine se bavi unapređenjem zdravlja, sprečavanjem bolesti, otkrivanjem bolesti, liječenjem bolesnika i medicinskom rehabilitacijom. Doktor medicine je zaposlen najčešće u bolnicama, ambulantom, domovima zdravlja, osiguravajućim zavodima, itd.

Doktori stomatologije rade poslove liječenja bolesti zuba, čeljusti i usne šupljine, ispravljaju njihove anomalije i nadomještaju nedostatke. Stomatolozi su najčešće zaposleni u stomatološkim ordinacijama u okviru državnih zdravstvenih ustanova, privatnim ordinacijama, itd.

Farmaceuti rade poslove izdavanja lijekova u apotekama, savjetovanja pacijenata, izrade ljekovitih preparata, administrativnih poslova u okviru apoteka, sklapanja ugovora, kreiranja i promocije uslova prodaje, a u farmaceutskoj industriji i raznovrsne poslove od proizvodnje do marketinga gotovih proizvoda. Farmaceuti su najčešće zaposleni u veleprodaji lijekova, dijetetskih sredstava, medicinskog materijala, farmaceutskim kompanijama, predstavništvima međunarodnih farmaceutskih kompanija, u farmaceutskoj industriji, laboratorijama.

# MENTALNO I FIZIČKO ZDRAVLJE I SOCIJALNE DJELATNOSTI

(psihologija; fizička kultura, sport i zdravi stilovi života; socijalni rad)

I kolona \_\_\_\_\_ II kolona \_\_\_\_\_ III kolona \_\_\_\_\_

Ukupno: \_\_\_\_\_

Psiholozi se bave istraživanjem ponašanja pojedinaca i grupa, rješavanjem raznih praktičnih problema ljudi, saznavanjem kako ljudi opažaju, misle, uče, osjećaju, pomažu učenicima, roditeljima i nastavnicima u rješavanju problema i podizanju kvaliteta vaspitno-obrazovnog rada, bave se organizacijom ljudskog rada, odabirom zanimanja, utvrđivanjem i liječenjem psihičkih poremećaja, bolesti zavisnosti, bave se bračnim savjetovanjem, itd. Psiholozi su najčešće zaposleni u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama, fakultetima, naučno-istraživačkim institutima, bolnicama, psihološkim savjetovalištvima, nevladinim organizacijama, medijima, agencijama za istraživanje javnog mnjenja, centrima za socijalni rad, domovima za nezbrinutu djecu, resursnim centrima, domovima za stara lica, zavodima za zapošljavanje, preduzećima, kompanijama itd.

Nastavnici fizičke kulture (fizičko vaspitanje) se bave realizacijom nastave odgovarajućih predmeta iz oblasti fizičke kulture, sporta i zdravih stilova života, te planiraju, nadziru i vode programe sportske rekreacije. Nastavnici fizičke kulture su najčešće zaposleni u osnovnim školama, srednjim školama, fakultetima, centrima za rekreaciju, zdravstveno-turističkim objektima, odmaralištima, itd. Sportski menadžeri se bave pripremanjem programa i projekata u oblasti sporta i kontrolom njihovog izvršenja, vođenjem poslovanja upravnih i stručnih organa i tijela u organizacijama u oblasti sporta, organizovanjem i realizacijom sistema takmičenja, planiranjem i kontrolom korišćenja sportskih objekata, organizovanjem utakmica, susreta i takmičenja, odnosima sa javnošću sportskih klubova, marketingom sportskih klubova, udruženja i organizacija, itd. Sportski menadžeri su najčešće zaposleni u sportskim klubovima, savezima, poslovno-sportskim organizacijama, zdravstveno rekreativnim centrima, itd.

Sporski treneri se bave vođenjem treninga sportista i razvijanjem njihovih sposobnosti i sportskih znanja, pojedine sportiste ili cijele sportske timove priprema za takmičenja u pojedinačnim ili ekipnim sportovima. Sporski treneri su najčešće zaposleni u sportskim klubovima, društvima, savezima, školama, itd.

Sporski novinari se bave prikupljanjem, analizom i prezentacijom informacija iz oblasti sporta, fizičke kulture, rekreacije i zdravih stilova života. Sportski novinari su najčešće zaposleni u sportskim redakcijama u medijima, sportskim klubovima, savezima, sportskim društvima i organizacijama, itd.

Socijalni radnici se bave pomaganjem ljudima koji su u socijalnim teškoćama, poput zdravstvenih, ekonomskih, porodičnih problema, bolesti zavisnosti, kriminala, ratnih stradanja, nezaposlenosti, starosti, elementarnih nepogoda, itd. Socijalni radnici su najčešće zaposleni u centrima za socijalni rad, domovima za nezbrinutu djecu, agencijama za ispitivanje javno mišljenja, kazneno-popravnim ustanovama, itd.

# PEDAGOŠKE DJELATNOSTI

(vaspitač; učitelj; pedagog)

I kolona \_\_\_\_\_ II kolona \_\_\_\_\_ III kolona \_\_\_\_\_

Ukupno: \_\_\_\_\_

Vaspitači se bave poslovima njege, vaspitanja i obrazovanja djece, njihove socijalne i zdravstvene zaštite, praćenjem i razvojem djece u saradnji sa roditeljima, uzrasta djece od prve godine života do polaska u školu i u prvom razredu u osnovnim školama. Vaspitači su najčešće zaposleni u predškolskim ustanovama, osnovnim školama, nevladinim organizacijama, medijima, itd.

Učitelji se bave poslovima vaspitanja i obrazovanja djece u nižim razredima u osnovnim školama, praćenjem i razvojem djece u saradnji sa roditeljima, realizacijom nastave, odnosno učenjem kroz pružanje i sticanje informacija, znanja i razvojem intelektualnih vještina, radu na razvoju njihovih motoričkih vještina, interesa, stavova, poželjnih karakternih osobina i sistema vrijednosti, itd. Učitelji su najčešće zaposleni u osnovnim školama, nevladinim organizacijama, medijima, itd.

Pedagozi se bave pomaganjem u planiranju i organizovanju nastave/obrazovnih aktivnosti nastavnicima i vaspitačima, pružaju raznovrsne stručne savjete u cilju vaspitno-obrazovnog rada sa djecom, mladima, odraslima i starima, djecom sa teškoćama u razvoju, roditeljima, darovitima, izrađuju plan kulturne i javne djelatnosti škole, sređivanje pedagoške dokumentacije, organizuju i sprovode ispitivanje zrelosti djece za upis u prvi razred, organizuju učeničke radionice i dodatnu nastavu, itd. Pedagozi su najčešće zaposleni u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama, fakultetima, naučno-istraživačkim institutima, javnim ustanovama, izdavačkim kućama, centrima za socijalni rad, domovima za nezbrinutu djecu, resursnim centrima, domovima za stara lica, studentskim i đačkim domovima, zavodima za zapošljavanje, nevladinim organizacijama, medijima, itd.

# PRIRODNONAUČNE DJELATNOSTI

(matematika, fizika i računarske nauke; biologija; geografija)

I kolona \_\_\_\_\_ II kolona \_\_\_\_\_ III kolona \_\_\_\_\_

Ukupno: \_\_\_\_\_

Matematičari (i stručnjaci za računarske nauke) se bave zakonitostima i načelima odnosa među veličinama i prostornim oblicima, rješavanjem praktičnih problema unutar različitih područja ljudske djelatnosti, prikupljanjem, analizom i obradom kvantitativnih podataka za različite vrste istraživanja, kao i njihova interpretacijom, podučavanjem, rješavanjem praktičnih problema u ekonomiji, tehnici, politici i u svim područjima prirodnih i društvenih nauka, analizama matematičkih aspekata računara i komunikacijskih mreža, održavanjem sistema ili informatičke mreže unutar kompanije, podučavanjem korisnika kompjuterskih programa, itd. Matematičari (i stručnjaci za računarske nauke) su najčešće zaposleni u osnovnim i srednjim školama, fakultetima, naučno-istraživačkim institutima, računarskim centrima različitih ustanova i preduzeća, preduzećima koja se bave softverom ili dobavljanjem računarske opreme, bankama, statističkim zavodima, osiguravajućim društvima, preduzećima za istraživanje tržišta i medija, itd.

Fizičari se bave istraživanjem i postavljanjem temeljnih načela o građi, opštim svojstvima i kretanju materije, stvaranju i prenosu energije i međudjelovanju materije i energije, prirodom vremena ili porijeklu svemira, razvojem novih materijala, unapređenjem elektronskih i optičkih instrumenata ili medicinske opreme, itd. Fizičari su najčešće zaposleni u osnovnim i srednjim školama, fakultetima, naučno-istraživačkim institutima, industrijskim i vojnim laboratorijama, bolnicama koje zahtevaju održavanje i unapređivanje složenih medicinskih instrumenata, opservatorijama, bankama, službama za seizmologiju, upravama za zaštitu životne okoline, građevinarstvu, meteorološkim zavodima, aerodromima, itd. Biolozi se bave proučavanjem živih organizama i njihovih odnosa s okolinom, otkrivaju fizikalno-hemijske zakonitosti i molekularnu osnovu života, nastoje da objasne složenije celine, kao što su žive ćelije, organizmi i populacije, unapređuju znanja o strukturi i funkciji živih sistema, otkrivaju složene međuodnose u ekosistemu i upoznaju organizaciju živog organizma, primenjenim istraživanjima usmjerenim na razvoj novih farmakoloških sredstava, povećanje prinosa biljaka, očuvanje životne sredine, itd. Biolozi su najčešće zaposleni u osnovnim i srednjim školama, fakultetima, naučno-istraživačkim institutima, laboratorijama, upravama za zaštitu životne okoline, ustanovama iz oblasti medicine, veterine, poljoprivrede, šumarstva, prehrambene industrije, hemijske i farmaceutske industrije, biotehnologije i genetičkog inženjerstva, itd.

Geografi se bave proučavanjem prirodne osnove Zemlje, društvene organizacije njenih stanovnika i međusobne uslovljenosti procesa u prirodi i društvu, pronalaze najbolje načine upravljanja prirodnim resursima, prostornim rasporedom stanovništva, reljefnim, klimatskim i ekonomskim obilježjima zemalja u svijetu, itd. Geografi su najčešće zaposleni u osnovnim i srednjim školama, fakultetima, naučno-istraživačkim institutima, javnim ustanovama, zavodima za izdavanje udžbenika i atlasa, upravama za zaštitu životne sredine, turističkim organizacijama, zavodima za urbanizam, zavodima za statistiku, itd.

# TEHNIČKE DJELATNOSTI

(elektrotehnika, telekomunikacije i računari, energetika i automatika; mašinstvo; arhitektura i građevina)

I kolona \_\_\_\_\_ II kolona \_\_\_\_\_ III kolona \_\_\_\_\_ Ukupno: \_\_\_\_\_

Inženjeri u oblasti elektrotehnike (elektrotehnika, telekomunikacije i informatika, energetika i automatika) rade projektovanje, razvijanje, testiranje i nadgledanje proizvodnje elektrotehničke i elektroničke opreme, rešavanje problema proizvodnje, prenosa i korišćenja električne energije, ali istražuju i nove izvore energije, bave električnim mašinama (motorima i generatorima), bave se problemima upravljanja tehničkim sistemima i automatizacijom proizvodnih procesa, bave se projektovanjem uređaja za prenos i obradu informacija, itd. Oni su zaposleni najčešće u proizvodnji, komercijalnim poslovima vezanim za tržište i u veleprodaji električnih proizvoda, elektroopreme i elektromaterijala,

Mašinski inženjeri rade planiranje i nadgledanje proizvodnje i ispitivanja i mjerenja ulaznih materijala i gotovih proizvoda, projektuju mašine i alate, organizuju njihovu proizvodnju i bave se njihovim iskorišćavanjem. Mašinski inženjeri su zaposleni u fabrikama koje se bave proizvodnjom mašina i postrojenja, održavanjem postojećih, projektantskim firmama, fabrikama mašinske opreme, konsultantskim firmama itd.

Arhitekta radi projektovanje i razradu arhitektonskih projekata, razradu predmetnog projekta, obavlja komunikaciju sa nadležnim institucijama, ide na konsultacije sa investitorima i nadležnim institucijama, pregovaranje sa klijentima, itd. Arhitekta su zaposleni u projektnim biroima, građevinskim firmama, agencijama za pripremu građevinskih projekata, privatnim agencijama, zavodima za urbanizam, itd.

Građevinski inženjeri rade planiranje i nadziranje izgradnje različitih objekata, definišu tehnologiju građenja i rješavaju probleme u izvođenju radova, statičkim proračunima provjeravaju i dokazuju sigurnost i stabilnost objekta, te sve zamisli prikazuju u detaljnom nacrtu, prema potrebi izrađuju budžete cjelokupne izgradnje. Mogu raditi i kao nadzornici gradilišta ili kao rukovodioci radova i građenja, konsultanti, predavači i profesori na fakultetima. Građevinski inženjeri su zaposleni najčešće u građevinskim firmama, komunalnim preduzećima za vodovod i kanalizaciju i slično.

# TEHNOLOŠKE DJELATNOSTI

(biljna proizvodnja i voćarstvo i animalna proizvodnja; hemijska tehnologija i zaštita životne sredine; metalurgija)

I kolona \_\_\_\_\_ II kolona \_\_\_\_\_ III kolona \_\_\_\_\_ Ukupno: \_\_\_\_\_

Biotehnolog biljne proizvodnje i voćarstva radi poslove ispitivanja metoda uzgoja i pronalaženje načina sigurnijeg suzbijanja štetočina i bolesti poljoprivrednih kultura, sprovodi laboratorijska i poljska ispitivanja kako bi usavršili metodu prerade sirovih poljoprivrednih proizvoda, testirali pesticide, oplemenili bilje, sproveli selekciju novih sorti, kontrole semenskog materijala i sadnica, kao i davanje stručnih savjeta poljoprivrednicima. Biotehnolog biljne proizvodnje i voćarstva je zaposlen u fabrikama sredstava za zaštitu bilja, firmama za poljoprivrednu obradu i proizvodnju, poljoprivrednim gazdinstvima, centrima za razvoj i unapređenje poljoprivrednih dobara, poljoprivrednim apotekama, naučnim institucijama, laboratorijama, biotehnoškim kompanijama, raznim institutima i zavodima, hortikulturnim preduzećima, fabrikama za proizvodnju stočne hrane, itd.

Biotehnolog za animalnu proizvodnju radi poslove vezane za uzgoj, reprodukciju, rast i razvoj svih domaćih životinja, a stručnjaci specijalizovani za ribarstvo bave se uzgojem i ulovom ribe i drugih organizama, dok oni specijalizovani za mljekarstvo ispitivanjem, proizvodnjom i preradom mlijeka i mliječnih proizvoda i kontrolom i ocenjivanjem njihovog kvaliteta. Biotehnolog za animalnu proizvodnju je zaposlen u firmama za poljoprivrednu obradu i proizvodnju, poljoprivrednim gazdinstvima, centrima za razvoj i unapređenje poljoprivrednih dobara, biotehnoškim kompanijama, naučnim institucijama, raznim institutima i zavodima, preduzećima koja se bave stočarskom, ribarskom, pčelarskom i lovnom proizvodnjom, proizvodnjom i prometom stočne hrane, u prehrambenoj industriji, poljoprivrednim apotekama, udruženjima proizvođača, savjetodavnim službama, javnoj administraciji, inspekciji, samostalnom privrednom preduzetništvu, nauci i tehnološkom razvoju.



Hemijski tehnolog radi kontrolu procesa, kontrolu sirovina, međuproizvoda i gotovih proizvoda u proizvodnji, primjenjuje načela hemije i mašinstva za rješavanje problema u okviru kemijske proizvodnje. Hemijski tehnolog je zaposlen u hemijskoj industriji, pogonima za hemijski inženjering (fabrike, postrojenja), u naučno-istraživačkim ustanovama i u proizvodnim kompanijama.

Inženjer zaštite životne sredine radi poslove rješavanja realnih problema iz prakse u sistemu životne sredine (globalno zagrijavanje, sve veće količine čvrstog i opasnog otpada, sve češće prirodne katastrofe, itd.), upravljanjem čvrstim i opasnim otpadom, upravljanjem akcidentalnim rizicima, kao i rješavanjem problema u industrijskim i privrednim sistemima, praćenjem i ispunjavanjem zakonske regulative poslova vezanih za ekologiju, organizacije sortiranja i odvoza otpada saradujući sa nadležnim institucijama, organizovanja kontrole kvaliteta hemijskog i biološkog prečišćavanja vode, brige o pridobijanju potrebnih dozvola i učestvovanja pri uvođenju ISO standarda. Inženjer zaštite životne sredine je zaposlen u u privrednim i industrijskim sistemima (raznim kompanijama, fabrikama), javnim preduzećima, nevladinim organizacijama i državnim institucijama.

Inženjer metalurgije radi poslove projektovanja postrojenja koja se koriste za proizvodnju metalnih proizvoda (izlivanje topljenog metala u kalupe, oblikovanje proizvoda kovanjem, presovanjem, zavarivanjem i sl.) i nadgledanje njihovog rada, preradom ruda u željezne i obojene metale (ekstraktivna metalurgija), kao i daljnjom preradom u poluproizvode, projektovanjem, primjenom i razvijanjem ekonomski isplativih postupaka pripreme mineralnih sirovina za metaluršku preradu, itd. Inženjer metalurgije je zaposlen u preduzećima koja se bave proizvodnjom i prodajom metalne galanterije, industrijskim postrojenjima za obradu metala, državnim i privanim fabrikama, rudarsko-metalurškim postrojenjima.

## UMJETNIČKE DJELATNOSTI

(likovna umjetnost - slikarstvo, vajarstvo, grafika i dizajn;

muzička umjetnost - izvođačke muzičke umjetnosti, opšta muzička pedagogija;

dramska umjetnost - gluma, drama i pozorište, film i mediji)

I kolona \_\_\_\_\_ II kolona \_\_\_\_\_ III kolona \_\_\_\_\_

Ukupno: \_\_\_\_\_

Likovni umjetnik (slikarstvo, vajarstvo, grafika i dizajn) izražava svoje misli i osjećaje u gotovo neograničenim brojem postupaka i materijala, u slučaju privatnog rada u ateljeu osmišljava projekte i realizuje se u skladu sa svojom inspiracijom, u pedagoškom radu podstiče mlade umjetnike da izgrade svoj stil i slijede vlastitu viziju u skladu sa estetskim pravilima i merilima, u galeriji ili muzeju može pomagati u približavanju umjetnosti običnim građanima, u medijima se bavi prikazom, analizom i kritikom likovnih djela, osmišljava, izrađuje i uređuje čovjekovu okolinu kako bi predmeti u njoj bili što funkcionalniji i ljepši, itd. Likovni umjetnik je najčešće zaposlen u galeriji, muzeju, likovnoj akademiji (predavač), školi, sopstvenom ateljeu, medijima, kompanijama, trgovačkim kućama i preduzećima za oglašavanje, dizajn i izdavaštvo, itd.

Muzički umjetnici (izvođačke muzičke umjetnosti, opšta muzička pedagogija) sviraju neki od instrumenata, pjevaju, pišu kompozicije ili diriguju, samostalno ili kao dio grupe. Muzički umjetnici su najčešće zaposleni u osnovnim i srednjim školama, muzičkim školama i akademijama, u orkestrima, samostalnim muzičkim sastavima, horovima, medijima, muzičkim izdavačkim kućama, institucijama kulture, muzičkim studijima, itd.

Dramski umjetnici (gluma, drama i pozorište, film i mediji) stvaraju vizuelne i zvučne slike za publiku na osnovu pisane riječi iz scenarija, a izvode ih u pozorištu, filmu, radiju, televiziji, itd., poučavaju druge tome, odabiru scenarije i predstave, pribavljaju novčana sredstva, odlučuju o kvalitetu produkcije i budžetu, usklađuju i rad pisaca, režisera, menadžera i drugog osoblja, itd. Dramski umjetnici (gluma, drama i pozorište, film i mediji) su najčešće zaposleni u državnim i privatnim televizijskim stanicama, pozorištima, filmskoj industriji, radiju, štampanim i internet medijima, reklamnim agencijama, institucijama kulture, itd.

# USLUŽNE DJELATNOSTI

(turizam i hotelijerstvo; pomorstvo – nautika, brodomašinstvo, poslovanje, itd.; saobraćaj)

I kolona \_\_\_\_\_ II kolona \_\_\_\_\_ III kolona \_\_\_\_\_

Ukupno: \_\_\_\_\_

Turizmolozi i hotelijeri se bave obavljanjem poslova analize i razvoja tržišta turizma, prodajom turističkih aranžmana, uspostavljanjem odnosa i saradnjom sa turističkim agencijama, radom kao turistički vodiči, te planiranjem, organizacijom, vođenjem i nadziranjem radnih aktivnosti osoblja, kao i potrošnje materijalnih i finansijskih sredstava u hotelima i drugim ugostiteljskim objektima, pregovaranjem sa putničkim agencijama, itd. Turizmolozi i hotelijeri su najčešće zaposleni u turističkim organizacijama, turističkim agencijama, informacionim centrima za turiste, hotelskim i ugostiteljskim objektima, državnim institucijama, obrazovnim ustanovama, oblastima trgovine, nacionalnim parkovima, sportsko-rekreativnim centrima, saobraćajnim preduzećima, itd.

Pomorci se najčešće bave navigacijom, upravljanjem i opsluživanjem rada plovila, vođenjem i realizacijom ukrcavanja, transporta i iskrčavanja tereta, kao i o bezbjednosti posade i putnika, nadzorom, kontrolom i održavanjem mašinskih i elektronskih sistema brodova, itd. Pomorci su najčešće zaposleni u trgovačkoj i putničkoj mornarici, u lukama u lučkim kapetanijama, brodomašinskoj industriji, logistici, špediciji, itd.

Inženjeri saobraćaja se bave istraživanjem i razvojem saobraćajnih resursa i infrastrukture, planiranjem i organizovanjem odvijanja saobraćaja, umrežavanjem autobuskih, kolovoznih, vozničkih linija, te avionskih i pomorskih linija, ekonomičnim i sigurnim prevozom, kontrolom i vođenjem odvijanja saobraćaja, bavi se terminalima i odnosima sa drugim vidovima transporta, itd. Inženjer saobraćaja je najčešće zaposlen u direkcijama za izgradnju, zavodima za urbanizam, saobraćajnim preduzećima, kompanijama za prevoz putnika i roba, špediterskim kućama, ministarstvima za saobraćaj i infrastrukturu, gradskim upravama za saobraćaj, saobraćajnoj policiji i institucijama koje se bave problemima sigurnosti saobraćaja, istraživačkim i obrazovnim institucijama.

---

Koristi linkove/sajtove na našem (1.) i engleskom (2.) jeziku na kojima možeš pronaći više informacija o mogućim zanimanjima i daljem školovanju, ali i preispitati svoja interesovanja i potencijale:

1. [ucg.ac.me](http://ucg.ac.me); [unimediterranean.net](http://unimediterranean.net); [udg.edu.me](http://udg.edu.me); [univerzitetadriatic.com](http://univerzitetadriatic.com);
2. [cillegeboard.org](http://cillegeboard.org); [commonapp.org](http://commonapp.org); [khanacademy.org](http://khanacademy.org); [prepscholar.com](http://prepscholar.com).